Protokół

27. posiedzenia, III. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 23. września 1907.

Początek o godzinie 10 minut 45 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 115.

Ze strony Rządu: c k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 25 posiedzenia jest przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 26 posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że wpłynęło pismo c. k. sądu powiatowego karnego w Josefstadt z dnia 18. b. m. U. II. $\frac{2548/7}{II.}$ o zezwolenie na karno-sądowe ściganie p. Głąbińskiego o obrazę czci i udziela w tym przedmiocie głosu p. Urbańskiemu Mieczysławowi.

Sekretarz p. Urbański M. wnosi na odesłanie tego przedmiotu do komisyi prawniczej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Marszałek udziela głosu p. Stadnickiemu, celem dania odpowiedzi na zapytanie p. Skołyszewskiego, wystosowane na poprzedniem posiedzeniu do przewodniczącego komisyi gminnej.

Przemawia p. Stadnicki.

Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi.

Przemawia p. ks. Pastor, zapytując przewodniczącego subkomitetu dla reformy wyborczej, kiedy zamyśla zwołać posiedzenie subkomitetu.

Marszałek udziela głosu p. ks. Czartoryskiemu celem dania odpowiedzi na powyższe zapytanie p. ks. Pastrora.

Przemawia p. ks. Czartoryski.

Sekretarz p. Mieczysław Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 23. września 1907 r., które przydzielono następującym komisyom, a mianowicie:

Komisyi budżetowej: Ls. 2629, 2631 do 2637, 2639, 2642, 2644, 2649—2652, 2654, 2656, 2662, 2665—2667, 2670—2672, 2675, 2681, 2683, 2685, 2689, 2690, 2695—2697, 2699, 2701, 2702, 2705—2707, 2719, 2723,

2726, 2727, 2729—2730, 2733, 2744, 2745, 2748.

Komisyi szkolnej: Ls. 2640, 2641, 2643, 2645—2647, 2657—2660, 2663, 2664, 2668, 2669, 2673, 2674, 2676, 2677, 268, 2686—2688, 2698, 2700, 2704, 2712, 2714 2721, 2722, 2724, 2725.

Komisyi gminnej: Ls. 2628, 2741.

Komisyi petycyjnej: Ls. 2713.

Komisyi administracyjnej: Ls. 2630, 2678, 2742.

Komisyi prawniczej: Ls. 2732.

Komisyi gospodarstwa krajowego: Ls. 2708—2711, 2716, 2718, 2720, 2734—2736

Komisyi drogowej: Ls. 2648, 2653, 2655, 2684.

Komisyi podatkowej: Ls. 2703.

Komisyi kolejowej: Ls. 2728.

Komisyi przemysłowej: Ls. 2638, 2680, 2694, 2747.

Komisyi sanitarnej: Ls 2715, 2717.

Komisyi dla reformy wyborczej: Ls. 2619—2627, 2737—2740, 2743.

Wydziałowi krajowemu: Ls. 2679,

Po odczytaniu petycyi Ls. 2675 gminy Zalasowa o subwencyę na zakupno zboża i paszy z powodu klęski gradowej przemawia p. Włodek Filip, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2676 emerytów nauczycieli pow. tarnopolskiego, o podniesienie poborów emerytalnych przemawia p. Michałowski, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2677 gminy Słotwiny pow. żywieckiego o zapomogę na spłacenie długów z powodu budowy szkoły, przemawia p. Szwed, popierając tę petycyę.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2678 kapłanów dekanatu drohobyckiego o zmianę ustawy konkurencyjnej Marszałek udziela głosu p. ks. Pastorowi, zapisanemu do poparcia tej petycyi.

P. ks. Pastor nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Po odczytaniu petycyi L. s. 2679 gminy Brzeżany w sprawie oddania drogi z Brzeżan do Ulucza do użytku prywatnego przemawia p. Hanczakowski, popierając tę petycyę i wnosząc o przekazanie jej Wydziałowi krajowemu.

Marszałek oznajmia, że ponieważ biuro marszałkowskie wnosi na odesłanie tej petycyi do komisyi drogowej, przeto poddaje pod uchwałę Izby, gdzie petycya ta ma być przydzieloną.

Izba uchwala bez rozprawy przekazanie tej petycyi Wydziałowi krajowemu.

Sekretarz p. Urbański M. odczytuje spis dalszych petycyi, które przydzielono odnośnym komisyom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić.

Wzywa się c. k. Rząd, by dla uczczenia sześćdziesiątej rocznicy panowania J. C. Mości najmiłościwiej nam panującego Cesarza Franciszka Józefa I. przedłożył do

najwyższej sankcyi ustawę udzielającą amnestyi przestępcom wojskowym, którzy z powodu emigracyi swej powinności wojskowej zadość nie uczynili.

We Lwowie, dnia 23. września 1907.

Wnioskodawca:
Skołyszewski w. r.

Pastor, Szwed, Kramarczyk, Krempa, Bojko, Korol, Potoczek, Wesoliński, Kozłowski, Stapiński, F. Włodek, Mogilnicki, Kuryłowicz, Czecz.

W n i o s e k.

posła ks. Szpondra i posła Potoczka i towarzyszy w sprawie zmiany § 47. obowiązującej ustawy wodnej w tym kierunku, ażeby obszary ziemi zabrane przez rzeki a odzyskane przez regulacyę dotyczących rzek wracały do pierwotnych właścicieli hipotecznych.

Zważywszy, że nieuregulowane rzeki w Galicyi zabierają tysiące morgów ziemi na swe koryta, zwłaszcza podczas wezbrań i wylewów,

zważywszy, że zabrane a przez regulacyę rzek odzyskane obszary na mocy właśnie §. 47. ustawy wodnej stają się własnością c. k. Rządu z pokrzywdzeniem prywatnych właścicieli,

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, by w możliwie najkrótszym czasie drogą ustawodawczą postarał się o zmianę §. 47. obowiązującej ustawy wodnej w zwyż wspomnianym kierunku.

We Lwowie dnia 23. września 1907.

Wnioskodawcy:
Ks. Szponder i Potoczek w. r.

Mazikiewicz, F. Włodek, Szwed, Korol, Szajer, J. Jaworski, Michałowski, Bojko, Stojałowski, Huryk, Krempa, Hanczakowski, Pastor, Kramarczyk.

W n i o s e k.

posłów Kramarczyka, Potoczka i Szweda o nową reformę wyborczą do Sejmu krajowego na zasadzie kuryalnych, powszechnych, bezpośrednich i tajnych wyborów.

Zważywszy, że na obecnej ostatniej sesyi sejmowej ma być uchwalona nowa reforma wyborcza dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem;

zważywszy, że rozszerzenie prawa wyborczego na wszystkie stany, klasy i kasty ludności naszego kraju pod hasłem powszechnego tajnego i bezpośredniego prawa jest wskazanem;

zważywszy, że w obecnym stanie rzeczy wszystkie kasty mieszkańców całego kraju stawiają swoje projekta do nowej reformy wyborczej, aby sobie zabezpieczyć jak największą liczbę mandatów w nowem ciele prawodawczem dla kastowej korzyści, a stan prawdziwie kmiecy i małorolny ma zginąć w tem morzu autonomii krajowej, jakoby wcale do podtrzymania życia społecznego i ekonomicznego potrzebnym nie był,

dlatego podpisani posłowie włościańscy jako najstarsi z włościan w Sejmie galicyjskim od roku 1889 stojący pod hasłem klubu katolicko-ludowego, a z programem równą miarą dla wszystkich, wnoszą następujący

W n i o s e k

który należy zamienić w ustawę zmieniającą niektóre postanowienia statutu krajowego i ordynacyę wyborczą sejmową na następujących zasadach:

ad §. 3. Sejm składa się ze stu siedmdziesięciu siedmiu posłów

a to wirylistów jak dotąd	12	12
z posłów wybieralnych 165:		
a) z kl. wielkiej posiadł. jak dotąd	44	44
b) z miast i miasteczek „ „	28	34

c) z Izb handlowych jak dotąd		3	3
d) z gmin wiejskich „ „		74	79
e) z uzupełniającej kl. bez podatku		—	5
	razem	161	177

ad §. 12. Z powyższej kombinacyi tworzą się 3 grupy posłów:

I. Grupa wiryliści z większą posiadłością,

II. Grupa miasta, miasteczka z Izbami handlowemi i przemysłowemi,

III. Grupa gminy wiejskie z klasą bezpodatkową.

Każda z tych grup wybiera do Wydziału krajowego po 2 członków, a z pełnego Sejmu dwóch, razem 8, którzy z dodanym Marszałkiem krajowym stanowią Wydział krajowy.

Ordynacya wyborcza czyli okręgi wyborcze:

I. Grupa większej posiadłości, która stoi na zasadzie obszarów dworskich, wybiera 44 posłów, podzielona na 44 okręgów wyborczych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni, zamieszkali w dotyczącym okręgu wyborczym przynajmniej od roku, których ustawa gminna od głosowania nie wyklucza, jedni z tytułu opłacanych podatków, drudzy z tytułu wykształcenia normalnego, średniego i uniwersyteckiego, a zatem i duszpasterze każdej parafii, organiści, diacy i nauczyciele szkół ludowych;

a) II. Grupa a) Izby handlowe i przemysłowe jak dotąd 3 posłów;

b) II. Grupa b) Miasta, miasteczka dzieli się na 34 okręgów wyborczych ściśle, i stosownie, jak w ustawie wyborczej najnowszej do Rady państwa wybiera 34 posłów, a to: Lwów 7, Kraków 5, Przemyśl 1, Stanisławów 1, Tarnopol 1, Tarnów 1, Kołomyja 1, reszta miasteczek 17, jak dotąd przy wyborach do Rady państwa.

W tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni od roku zamieszkali, chociażby nie opłacali żadnych podatków bezpośrednich.

III. Grupa a) Gminy wiejskie wybierają 76 posłów wedle 79 Starostw politycznych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni mężczyźni nie wykluczeni na mocy prawnej od prawa głosowania, lecz opłacający jakikolwiek podatek bezpośredni.

b) III. Grupa 5 mandatów rozdzielonych wedle liczby ludności na 79 powiatów politycznych, w tej grupie mają prawo głosowania wszyscy pełnoletni własnowolni mężczyźni nie wykluczeni od prawa głosowania z tytułu zasadniczych od roku w pewnej gminie zamieszkali i którzy nie opłacają nigdzie żadnych podatków bezpośrednich, a mieszkają wyłącznie w gminach wiejskich.

Głosowanie we wszystkich trzech grupach jest powszechne, bezpośrednie i tajne z tym warunkiem, że każdemu przysługa głosowanie tylko w jednej z grup uprawnionych.

We Lwowie dnia 23. września 1907.

Wnioskodawcy:

Kramarczyk, Potoczek i Szwed, w. r. Szponder, Korol, Ochrymowicz, Bobaczewski, Huryk, Kuryłowicz, Mogilnicki, Hanczakowski, Barabasz, Staruch, Szmigielski, F. Włodek, Krempa, Bojko, Stapiński.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

Interpelacya

posła Krempy i tow. do JW. Pana komisarza rządowego w sprawie niewłaściwego postępowania c. k. Starostwa w Tarnobrzegu przy poddzierżawianiu prawa polowania w kolonii Machów.

W roku 1904 kilkudziesięciu gospodarzy z różnych okolic zakupiło obszar Machów i rozparcelowało pomiędzy siebie. Prawo polowania przez dwa lata tj. 1905

i 1906 dzierżawił kolonista Machowa, Wojciech Puzo, a gdy ten nie wypłacał należycie, odstąpiono z wolnej ręki za 50 kor. Tomaszowi Jajko, o czem po myśli ustawy łowieckiej doniesiono c. k. Starostwu w Tarnobrzegu.

C. k. Starostwo doniesienie to przyjęło do wiadomości zatwierdzającej, gdyż ani odmowy ani ustawowego wyjaśnienia kolonistom Machowa nie dano, a więc całkiem słusznie, że koloniści twierdzili że sprawa w porządku.

Niestety jest rzeczą zagadkową, w jaki sposób c. k. Starostwo sprzedało z dniem 1. kwietnia b. r. prawo polowania kolonistów Tomaszowi Wiszniowskiemu za 15 kor. bez ogłoszenia licytacyi, względnie bez żadnej wiadomości interesowanych, t. j. ze szkodą takowych o 25 kor.

Koloniści, imieniem których dotychczasowy przełożony obszaru dworskiego Galik czynił starania u władzy, tj. w c. k. Starostwie, ale nadaremnie, bo zbyto go niczem i do dziś prawo polowania kolonii Machowa bezprawnie poddzierżawione nie może doczekać załatwienia.

Wobec tego zapytują podpisani JW. Pana Komisarza rządowego:

1) Czy mu jest wiadomo o tem, że u nas w kraju władza polityczna na tym punkcie dokonuje nadużycia?

2) Co i kiedy JW. Pan Komisarz rządowy uczynić zamierza, aby w przyszłości dać tamę podobnym wypadkom?

3) Na jakiej podstawie prawo polowanie kolonistów Machowa c. k. Starostwo i to ze stratą tychże, z wolnej ręki poddzierżawiło Wiszniowskiemu?

4) Czy JW. Pan Komisarz nie uznaje do rozpisania licytacyi na nowo, a oraz pisaniu zawiadomić Tomasza Gałka jako przełożonego obszaru dworskiego?

Interpelant:
Fr. Krempa.

F. Włodek, Potoczek, Szponder, Barabasz, Bojko, Stapiński, Szmigielski, Kramarczyk, Korol, Hanczakowski, Bohaczewski, Huryk, Staruch, Kuryłowicz.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Interpelacya

do Wysokiego c. k. Rządu posła ks. Bohaczewskiego i tow. w sprawie wyborów gminnych we wsi Dobrotów pow. nadwórniańskiego.

Dnia 3. sierpnia 1906 odbyły się wybory gminne w Dobrotowie, pow. nadwórniańskiego. Ponieważ przy wyborach przepadli dotychczasowi radni, którzy byli znienawidzeni i nie mieli zaufania w całej wsi, przeto ci sami radni wnieśli rekurs do Namiestnictwa.

C. k. Namiestnictwo zarządziło dochodzenie, które ciągło się do czerwca 1907. C. k. Starostwo w Nadwórnie przeprowadziło śledztwo jednostronnie, bo przesłuchało komisyę wyborczą, rekursujących i świadków tylko ze strony rekursujących, natomiast nie przesłuchało ani jednego świadka ze strony przeciwnej, ot, choćby członków wybranej nowej rady. Zaznacza się, że rekursujący podawali na świadków albo swoich synów, braci i wogóle najbliższych krewnych, albo ludzi, którzy nie mieli głosu przy wyborach, za to, ze byli karani za kradzież, n. p. Oleksa Kmytiuk. Przytem ze strony Zwierzchności gminnej, względnie sekretarza Nowakowskiego (bo tu w gminie nie rządzi ani wójt, ani radni, tylko rzeczony sekretarz gminny) działy się tu nadużycia, bo gdy raz c. k. Starostwo zażądało podania czterech świadków bezstronnych do przesłuchania, to przy świadkach: Dmytro Iwaniszak Mychajło, Iwan Diaczeńko i Jakiw Kmetiuk Wasyla, podano po dwóch świadków z obu stron. Tymczasem przyszło powołanie nie czterem, ale aż dziewieciu świadkom i to wszystkim ze strony rekursujących, a ze strony przeciwnej ani jednemu. Wszyscy nowo wybrani radni, jak i wszyscy, co gło-

sowali na tych radnych, pod przysięgą zeznają, że przy wyborach nie było żadnego nadużycia, a jak było jakie, to tylko ze strony rekursujących, a więc oni sami na siebie powinni byli zeznawać. Mimo tego. c. k. Namiestnictwo na podstawie jednostronnie przeprowadzonego śledztwa zarządziło przeprowadzenie nowych wyborów jeszcze w czerwcu 1907; tymczasem do dziś, t. j. 20. września nie wystawiono jeszcze listy wyborczej mimo tego, że włościanie już dwa razy w c. k. Starostwie domagali się tego.

A w gminie panują nieznośne porządki. Wójta jakby nie było we wsi, nikt go nie widzi, nie zna, nie słucha; w niedzielę i święta bójki i rzeź i krzyki po całej wsi. Rada gminna nic nie dba o dobro gminy, na dowód czego podaje się, że wszyscy radni dali się podkupić żydowi Meszulimowi Orensteinowi z Łanczyna po 10 i 20 koron przy uchwale odstąpienia mu kamieniołomów. Już temu 12 lat jak ten sam kamień odstąpiła była gmina po 8·80 K, a teraz dawszy się podkupić odstąpiła go po 4·80 K, co dzieje się z innem dobrem gminnem, nikt nie wie oprócz wójta i sekretarza.

Wobec tego zapytują podpisani:

I. Czy wiadome te opłakane stosunki Wysokiemu c. k. Rządowi?

II. Czy gotów c. k. Rząd przeprowadzenie nowych wyborów jak najspieszniej zarządzić, tę sprawę już raz skończyć, załatwić i tym opłakanym stosunkom we wsi Dobrotów już raz koniec położyć?

Interpelant:
Bohaczewski.

Korol, Staruch, Barabasz, Huryk, Oleśnicki, Kuryłowicz, Hanczakowski, Szmigielski, Mazikiewicz, Effinowicz, Ochrymowicz, Mogilnicki, Stapiński, Krempa.

W n i o s e k

posła Hanczakowskiego i tow. w sprawie zabezpieczenia opału i drzewa materyałowego dla konsumentów w okolicach, w których znajdują się wielkie kompleksy lasów, stanowiących własność osób prywatnych.

W okolicach jak n. p. powiat, polityczny Turka, w którym znajdują się ogromne kompleksy lasów barona Libiga, jest w toku eksploatacya lasów na wielką skalę, a liczne tartaki rozmaitych spekulantów wywożą nie tylko drzewo tarte i surowe poza granice kraju, lecz całymi wagonami eksportują także odpadki, nadające się na opał dla miejscowych konsumentów, którymi są bardzo biedni włościanie. Oprócz tego skarb Libiga zakontraktowawszy lasy do eksploatacyi na wielką skalę, nie sprzedaje włościanom drzewa materyałowego. Taki stan doprowadza biednych włościan do rozpaczy, a oprócz tego wywołuje niezadowolenie i usprawiedliwioną gorycz szerokich mas ludowych, pozbawionych możności zakupu drzewa, niezbędnego dla życia.

Wobec tego, że taki stan rzeczy istnieje w wielu innych górskich powiatach kraju,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd do rychlejszego użycia ustawowych środków, celem zabezpieczania najbiedniejszym masom ludowym drzewa opałowego i materyałowego.

We Lwowie, dnia 20. września 1907.

Wnioskodawca:
Hanczakowski m. p.

Kuryłowicz, Barabasz, Huryk, Szmigielski. Korol, Michałowski, Bohaczewski, W. Szwed, Bojko, F. Włodek, Effinowicz, Mazikiewicz. Krempa, Szponder, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czytanie odczytanych wniosków, umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego o przeniesienie Izby handlowej z Brodów do Tarnopola.

Przemawia p. Michałowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p.p. Buynowskiego i Bednarskiego o zapobieżenie skutkom braku pracy.

Przemawia p. Buynowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o utworzenie na szlaku kolejowym Stryj-Ławoczne przystanku Synowódzko niżne.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Piewsze czytanie wniosku p. Oleśnickiego o wybudowanie przekopu od przepustu na szlaku kolejowym Stryj-Ławoczne między stacyami Koniuchów a Lubince do rzeki Stryja.

Przemawia p. Oleśnicki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Hanczakowskiego o utworzenie składu soli w Wysocku wyżnem, pow. turczańskiego.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi solnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Piewsze czytanie wniosku p. Hanczakowskiego w przedmiocie budowy mostu na rzece Stryju, pow. Turka.

Przemawia p. Hanczakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi drogowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Szweda, o skrócenie czasu służby wojskowej.

Przemawia p. Szwed, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza o zapomogę dla pogorzelców Józafata Smyka i Emila Tymczyna w Wierzbicy, pow. rawskiego.

Przemawia p. ks. Mazikiewicz, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do komisyi budżetowej.

Izba bez zozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Babin zarzeczny ze związku gminy Babin i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawoznania wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Piewsze czytanie sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień ustawy wodociągowej dla m. Krakowa z dnia 12. sierpnia 1899 Dz. u. kr. Nr. 94.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi gminnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Barczyce niemieckie ze związku gminy Barczyce i utworzenia z niego samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Barczyce dolne.

Sprawozdawca p. Wereszczyński uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi na przekazanie tego przedłożenia komisyi administracyjnej.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Vayhinger prostując nazwę gminy Barczyce na Barcice.

Po zamknięciu rozprawy i przemówienin p. sprawozdawcy Izba uchwala przekazanie tego sprawozdania komisyi administracyjnej.

Następuje:

Sprawozdanie komisyi budżetowej w przedmiocie budowy krajowych składów publicznych dla ropy.

Sprawozdawca p. Małachowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisyi:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do założenia kosztem nieprzenoszącym $1^1/_2$ miliona kor. krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności 10.000 cystern;

b) do pokrycia na razie tego wydatku chwilową pożyczką, zaciągniętą we własnych funduszach, a oprocentowaną w stosunku 4 od sta rocznie;

c) do zaciągnięcia na ten cel w chwili do tego odpowiedniej w Banku krajowym pożyczki komunalnej w wysokości $1^1/_2$ miliona kor. w gotówce.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) zawrzeć umowę z Towarzystwem magazynowem, ewentualnie z innemi przedsiębiorstwami magazynowo - rurociągowemi o budowę i administracyę tych zbiorników z zapewnieniem dla siebie jak najdalej idącego nadzoru;

b) przyjąć gwarancyę Towarzystwa magazynowego względnie innych przedsiębiorstw magazynowo-rurociągowych i krajowych producentów naftowych co do niszczania funduszowi krajowemu taryfowej należytości składowej w sposób, określony ustępem 6. załączonej oferty, bądź też w inny sposób przez Wydział krajowy za odpowiedni uznany;

c) wyjednać dla tych składów po myśli ustawy z dnia 28. kwietnia 1889 Dz. p. p. Nr. 64 charakter składu publicznego z prawem wydawania warantów.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Gorayski i stawia następujący dodatek do wniosku I. komisyi jako punkt d) i e):

d) do założenia wedle uznania Wydziału krajowego w razie naglącej potrzeby kosztem nie przenoszącym $1^1/_2$ miliona koron drugiej seryi krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności także 10.000 cystern;

e) do zaciągnięcia na ten cel dalszej pożyczki w wysokości $1^1/_2$ miliona koron.

Izba powyższą poprawkę p. Gorayskiego popiera.

Przemawia p. Kolischer, stawiając następujące rezolucye do c. k. Rządu:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby:

I. zakupił niezwłocznie znaczniejszą ilość wozów (cystern) dla transportu ropy i oddał je za umiarkowanem wynagrodzeniem dla użytku interesentów;

II wprowadził jak najrychlej opalanie lokomotyw c. k. kolei państwowych ropałem (odpadkami ropy) i wogóle, o ile to jest możliwe, używał materyału tego zamiast węgla przy wszystkich swych przedsiębiorstwach;

III. użył wszelkich przysługujących mu środków polityki taryfowej w celu ułatwienia zbytu ropy, a w szczególności przeprowadził zniżki taryfowe dla transportu ropy przeznaczonej na cele motoryczne i na opał;

IV. poparł usiłowania interesentów zmierzające do kreowania większych rafineryi w Galicyi.

Izba powyższe rezolucye p. Kolischera popiera.

Przemawia p. ks. Stojałowski i stawia poprawkę do wniosku II. a) komisyi, aby po słowach: „ewentualnie z innemi“ dodać „wyłącznie krajowemi“.

Przemawia p. Huryk.

P. Tadeusz Cieński stawia wniosek na zamknięcie rozprawy.

Marszałek oznajmia, że zapisani są do głosu p. Skołyszewski i Gorayski i zapytuje, czy nikt się więcej do głosu nie zgłasza.

Gdy nikt się więcej do głosu nie zgłosił, Marszałek podaje wniosek p. T. Cieńskiego o zamknięcie rozprawy pod głosowanie.

Izba uchwala bez rozprawy zamknięcie rozprawy ogólnej

Przemawia zapisany do głosu p. Skołyszewski i stawia wniosek o odesłanie całego sprawozdania z powrotem do komisyi budżetowej.

Przemawia p. Gorayski uzupełniając swoją poprzednio postawioną poprawkę w tym kierunku, że wnioski jego mają być odesłane do komisyi budżetowej z wezwaniem przedłożenia sprawozdania na jednem z najbliższych posiedzeń.

Przed udzieleniem głosu p. sprawozdawcy przemawia Marszałek, zwracając uwagę Izby na poprawki wniesione podczas rozprawy ogólnej.

Przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek podaje do poparcia wniosek p. Skołyszewskiego o odesłanie sprawozdania komisyi napowrót do komisyi budżetowej.

Izba wniosek powyższy p. Skołyszewskiego popiera, a następnie bez rozprawy go odrzuca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

I. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do założenia kosztem nieprzenoszącym $1^1/_2$ miliona kor. krajowych publicznych zbiorników na ropę o pojemności 10.000 cystern;

b) do pokrycia na razie tego wydatku chwilową pożyczką, zaciągniętą we własnych funduszach, a oprocentowaną w stosunku 4 od sta rocznie;

c) do zaciągnięcia na ten cel w chwili do tego odpowiedniej w Banku krajowym pożyczki komunalnej w wysokości 1½ miliona kor. w gotówce.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisyi.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej uchwały bez czytania, uchwala Izba uchwałę tę w trzeciem czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

a) zawrzeć umowę z Towarzystwem magazynowem ewentualnie z innemi przedsiębiorstwami magazynowo - rurociągowemi o budowę i administracyę tych zbiorników z zapewnieniem dla siebie jak najdalej idącego nadzoru;

b) przyjąć gwarancyę Towarzystwa magazynowego względnie innych przedsiębiorstw magazynowo - rurociągowych i krajowych producentów naftowych co do uiszczania funduszowi krajowemu taryfowej należytości składowej w sposób, określony ustępem 6. załączonej oferty, bądź też w inny sposób przez Wydział krajowy za odpowiedni uznany;

c) wyjednać dla tych składów po myśli ustawy z dnia 28. kwietnia 1889 Dz. p. p. Nr. 64 charakter składu publicznego z prawem wydawania warantów.

Marszałek otwiera rozprawę.

Przemawia p. Sare, stawiając następującą poprawkę, jako dodatek do wniosku komisyi pod lit. a):

W zawrzeć się mającej umowie nałożyć na Towarzystwo magazynowe ewentualnie inne przedsiębiorstwo magazynowo-rurociągowe obowiązek, by po myśli regulatywu Wydziału krajowego wykonanie budowy zbiorników poruczono wyłącznie firmom krajowym.

Izba popiera powyższą poprawkę p. Sarego, odczytaną przez Marszałka.

Izba popiera następnie poprawkę p. Stojałowskiego wniesioną przy rozprawie ogólnej do wniosku II. lit. a), którą Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, przyjmując poprawki pp. Sarego i Stojałowskiego.

Izba uchwala wniosek II. komisyi wraz z poprawkami pp. Sarego i Stojałowskiego, przyjętemi przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje rezolucye p. Kolischera i podaje je pod głosowanie.

Izba bez rozprawy rezolucyę tę uchwala głosując nad każdą z nich oddzielnie.

Izba uchwala następnie bez rozprawy wniosek formalny p. Gorayskiego, aby jego wnioski postawione przy rozprawie ogólnej odesłać do komisyi budżetowej z poleceniem przedłożenia sprawozdania na jednem z najbliższych posiedzeń.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 26. września 1907 godzinę 10. przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 m. 10 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, *w. r.*

Sekretarze:

Mieczysław Urbański, *w. r.*
Kazimierz Lubomirski, *w. r.*